

Huvudman

Utvecklingspedagogik Sverige Ab
Org.nr 5564715729
lena.schmidt@up.se

Beslut

Datum 2026-09-02
Dnr SI 2025:7827
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Svedenskolan Bergshamra i Solna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 26 februari 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Utvecklingspedagogik Sverige Ab avseende brister rörande legitimerade och behöriga lärare. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avhjälpta brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning på entreprenad och beslut om anpassad studiegång och särskilt stöd samt att särskilt stöd ges i enlighet med åtgärdsprogram.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Svedenskolan Bergshamra i Solna kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande bestämmelser om legitimerade och behöriga lärare, anställning av lärare, undervisning på entreprenad, utformningen av beslut om särskilt stöd samt att särskilt stöd ges i enlighet med åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har den 26 februari 2026 beslutat att förelägga Utvecklingspedagogik Sverige Ab att senast den 26 augusti 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande behöriga och legitimerade lärare, undervisning på entreprenad och utformningen av beslut om särskilt stöd samt att särskilt stöd ges i enlighet med åtgärdsprogram.

Utvecklingspedagogik Sverige Ab har den 20 augusti 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Utvecklingspedagogik Sverige Ab har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 26 februari 2026 att Utvecklingspedagogik i Sverige Ab inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld. Av utredningen framgick att det fanns ämnen som inte undervisades av legitimerade och behöriga lärare. Det framgick även att en lärare som undervisade i hem- och konsumentkunskap inte hade lärarlegitimation och att huvudmannen sannolikt hade haft 15 arbetssökanden till tjänsten som hade lärarlegitimation varav tre arbetssökanden också varit behöriga att undervisa i ämnet hem- och konsumentkunskap. Huvudmannen valde dock att inte anställa någon av de sökande.

Huvudmannen har den 20 augusti 2026 inkommit med en redovisning av rekryterade lärare inför läsåret 2026/27. Av redovisningen framgår att huvudmannen anställt sex legitimerade och behöriga lärare varav en lärare som är legitimerad och behörig att bedriva undervisning i hem- och konsumentkunskap.

Huvudmannen har vidare inkommit med en förteckning över hur undervisningen kommer att fördelas under läsåret 2026/27. Av förteckningen framgår vilka lärare som undervisar vilka ämnen och årskurser. Av förteckningen framgår att samtliga lärare förvisso är legitimerade och att alla lärare utom en undervisar i de årskurser lärarna är behöriga att bedriva undervisning i. Av förteckningen framgår även att tre lärarna undervisar i ämnen som de inte har behörighet att undervisa i. Två av lärarna undervisar i samtliga so-ämnen men saknar behörighet i två respektive tre av ämnena de undervisar i. En lärare, som rekryterats till innevarande läsår undervisar i no-ämnen och teknik men har inte behörighet att undervisa i biologi och fysik. Huvudmannen uppger dock att huvudmannen bedömer läraren lämplig för undervisning i biologi och fysik och att läraren kommer att undervisa i dessa ämnen under läsåret 2026/27.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

I förarbeten till skollagen anges att undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165 s. 633).

Utöver utbildade lärare kan det finnas annan personal som deltar i skolarbetet, som till exempel elevassistenter. Dessa kan, som ytterligare vuxna i undervisningssituationen, bidra till att skapa trygghet för eleverna och på olika sätt medverka i genomförandet av undervisningen. Resurspersoner som inte har en utbildning för den aktuella undervisningen ska dock inte vara de som ansvarar för undervisningen (prop. 2009/10:165 s.262 f).

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Utvecklingspedagogik Ab fortsatt inte uppfyller författningarnas krav gällande att undervisningen ska bedrivas av legitimerade och behöriga lärare. Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen inför läsåret 2026/27 har rekryterat sex legitimerade och behöriga lärare. Vidare har huvudmannen sett till att undervisningen så långt som möjligt ska bedrivas av legitimerade lärare som är behöriga i de ämnen och årskurser de undervisar i. Av huvudmannens redovisning

framgår förvisso att samtliga lärare som bedriver undervisning på skolan är legitimerade och att alla lärare utom en undervisar i de årskurser de har behörighet att bedriva undervisning i. Dock framgår av huvudmannens redovisning att det finns tre lärare på skolan som undervisar i ämnen som de inte är behöriga att undervisa i. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Utvecklingspedagogik AB verksamhet vid Svedenskolan Bergshamra uppfyller inte författningarnas krav vad gäller legitimerade och behöriga lärare.

Utredningen visar att samtliga lärare som bedriver undervisning på Svedenskolan Bergshamra är legitimerade. Dock finns det tre lärare som undervisar i ämnen som de saknar behörighet att undervisa i. Vidare finns det en lärare som undervisar i en årskurs läraren inte är behörig att undervisa i. Utredningen visar dock att huvudmannen vidtagit åtgärder för att tillgodose att elever i så stor utsträckning som möjligt ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare. Detta genom att huvudmannen genomfört rekryteringsförsök och därtill rekryterat legitimerade och behöriga lärare samt försökt att fördela tjänster på så vis att undervisningen så långt det är möjligt bedrivs av legitimerade och behöriga lärare. Efter huvudmannens åtgärder återstår ett fåtal ämnen där eleverna undervisas av obehöriga lärare. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa. Skolinspektionen förutsätter att Utvecklingspedagogik AB fortsätter arbetet för att se till att elever så långt det är möjligt undervisas av legitimerade lärare och behöriga lärare.

Avhjälpta brister

Undervisning på entreprenad

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 24 februari 2026 att läraren som undervisade moderna språk inte var anställd av huvudmannen och att undervisningen i moderna språk, franska, därmed utfördes på entreprenad. Detta trots att undervisningen inte omfattades av något av de undantag för undervisning på entreprenad som finns för grundskolan.

Huvudmannen uppger i sin redovisning den 26 augusti 2026 att undervisningen i moderna språk, franska, kommer att bedrivas av en legitimerad lärare som har en anställning hos huvudmannen.

Rättslig reglering

Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt skollagen. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § skollagen).

Uppgifter som avser undervisning i lovskola, bedömning av nyanlända elevers kunskaper, modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan (23 kap. 9, 12 och 14 §§ skollagen).

Andra uppgifter än som anges i 23 kap. 9 och 23 kap. 14 §§ och som inte är hänförliga till undervisning får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom grundskolan.

Fjärrundervisning får användas i grundskolan i ämnet moderna språk under de förutsättningar och med de begränsningar som följer av detta 21 kapitlet skollagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet. (21 kap. 2 § skollagen)

Uppgifter som avser fjärrundervisning enligt 21 kap. skollagen får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan. (23 kap. 16 skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utformningen av beslut om särskilt stöd samt att elever ges stöd i enlighet med åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om anpassad studiegång

I beslut den 26 februari 2026 bedömde Skolinspektionen att Utvecklingspedagogik Ab:s verksamhet vid Svedenskolan Bergshamra inte uppfyllde författningarnas krav gällande beslut om anpassad studiegång. Detta då ett beslut om anpassad studiegång saknade information om vilka ämnen och i vilken omfattning i minuter per vecka ämnen hade reducerats bort.

Huvudmannen har den 20 augusti 2026 har inkommit med de två beslut om anpassad studiegång som vid tiden för redovisningen fanns på skolan. Av besluten framgår vilka ämnen samt antal minuter per vecka som reducerats bort.

Beslut om åtgärdsprogram

I beslut den 26 februari 2026 bedömde Skolinspektionen att Utvecklingspedagogik Ab:s verksamhet vid Svedenskolan Bergshamra inte uppfyllde författningarnas krav gällande beslut om åtgärdsprogram. Detta dels på grund av att det fanns en elev som delvis hade enskild undervisning där det inte framgick av elevens åtgärdsprogram i vilka ämnen eller i vilken omfattning eleven skulle ha enskild undervisning. Vidare framkom att det i 13 av 15 granskade åtgärdsprogram inte tydligt framgick vid vilka datum uppföljning och utvärdering skulle ske samt vem som var ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Huvudmannen uppger i sin redovisning den 20 augusti 2026 att det inte fattats några beslut om enskild undervisning under tiden för Skolinspektionens föreläggande.

Huvudmannen har vidare den 20 inkommit med två åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Särskilt stöd ges i enlighet med beslutat åtgärdsprogram

I beslut den 26 februari 2026 bedömde Skolinspektionen att Utvecklingspedagogik Ab:s verksamhet vid Svedenskolan Bergshamra inte uppfyllde författningarnas krav gällande att en elev tidvis tillbringade en del av skoldagen ensam utanför klassrummet. Vidare konstaterade Skolinspektionen att eleven inte har någon resurspedagog knuten till sig trots att eleven, enligt beslutat åtgärdsprogram, skulle ha tillgång till resurspedagog under hela sin vistelsetid i skolan.

Huvudmannen har i en komplettering den 25 augusti 2026 inkommit med elevens åtgärdsprogram, beslutat den 17 augusti 2026. Av åtgärdsprogrammet framgår att eleven har stöd från resurspedagog i lärande, socialt samspel, vid förändringar samt för att förstå och genomföra arbetsuppgifter. Vidare framgår av åtgärdsprogrammet att resurspedagog dagligen möter upp och avslutar skoldagen tillsammans med eleven. Huvudmannen uppger i en komplettering den 31 augusti 2026 att eleven sedan starten av höstterminen 2026 har deltagit på samtliga lektioner i klassrummet under sin vistelsetid på skolan. Vidare uppger huvudmannen att eleven ges stöd i enlighet med beslutat åtgärdsprogram i form av riktat stöd från resurspedagog under moment av skoldagen, framför allt vid start och avslut av skoldagen.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om åtgärdsprogram innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom gällande beslut om anpassad studiegång, beslut om åtgärdsprogram och att särskilt stöd ges i enlighet med beslutat åtgärdsprogram. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Erik Almqvist

X Åsa Jansson

Föredragande
Signerat av: Åsa Jansson